

Bruksanvisning

Seika
mini:

leselist

Versjon 1.036, januar 2016.

Innhold:

1. Innledning.....	4
1.1. Eskens innhold.	4
1.2. Bilde med tilkoblings- og tasteforklaring.	5
1.3. Fysisk beskrivelse.....	5
1.3.1. Venstre side.	5
1.3.2. Høyre side.....	5
1.3.3. Oversiden.....	6
1.4. Tekniske data	6
1.5. Renhold.	6
2. Leselistens funksjoner.....	7
2.0.1. Hvordan bruke kommandoene.....	7
2.0.2. Innebyggede funksjoner.....	7
2.0.3. Velge språk.....	7
2.0.4. Vise gjeldende innstillinger for leselisten.....	7
2.1. Notisblokk.....	8
2.1.1. Ny fil.....	8
2.1.2. Ny mappe.....	8
2.1.3. Lukk fil.....	8
2.1.4. Lagre fil.....	9
2.1.5. Lagre som.....	9
2.1.6. Avslutt.....	9
2.1.7. Finne.....	9
2.1.8. Finne neste.....	9
2.1.9. Finne forrige.....	9
2.1.10. Sette merke.....	9
2.1.11. Gå til merke.....	10
2.1.12. Slette et merke.....	10
2.1.13. Merke tekst.....	10
2.1.14. Kopiere tekst.....	10
2.1.15. Klipp ut tekst.....	10
2.1.16. Lim inn tekst.....	10
2.1.17. Slette tekst.....	10
2.1.18. Angre.....	10
2.1.19. Informasjon om gjeldende plassering.....	11
2.1.20. Kopiere, klippe ut og lime inn en fil.....	11
2.1.21. Slett fil eller mappe.....	11
2.1.22. Gi nytt navn.....	11
2.1.23. Autoscroll.....	11
2.1.24. Kommandoer i punkt eller med funksjonstaster.....	11
2.2. Fil-manager.....	14
2.2.1. Ny fil eller ny mappe.....	14
2.2.2. Kopiere, klippe ut og lime inn en fil.....	14
2.2.3. Slett fil eller mappe.....	14
2.2.4. Gi nytt navn.....	14
2.2.5. Finne filnavn.....	14
2.2.6. Finne neste filnavn.....	14
2.2.7. Finne forrige filnavn.....	14
2.2.8. Kommandoer i fil-manager.....	15
2.3. Lese.....	16

2.3.1. Autoscroll.	16
2.3.2. Lukke fil.	16
2.3.3. Avslutt.	16
2.3.4. Finne.	16
2.3.5. Finne neste.	16
2.3.6. Finne forrige.	16
2.3.7. Sette merke.	16
2.3.8. Gå til merke.	17
2.3.9. Kommandoer i Lese.	17
2.4. USB-forbindelse.	18
2.5. Bluetooth.	18
2.6. Klokke.	19
2.6.1. Vise klokken.	19
2.6.2. Vise dato.	19
2.6.3. Endre tid.	19
2.6.4. Endre dato.	19
2.6.5. Tidsformat.	19
2.7. Kalkulator.	20
2.8. Verktøy.	21
2.8.1. Batteri.	21
2.8.2. Oppdatere.	21
2.8.3. Test.	21
2.8.4. Om.	21
2.8.5. Hvilemodus.	22
2.8.6. Hjelp.	22
2.8.7. Slå av pipelydere, tilbakestill innstillinger og venstre-hånds-modus.	22
3. Oppsett av Bluetooth-forbindelse.	23
4. Bruk av Mini-Seika sammen med JAWS.	24
4.1. Installasjon av «Seika Patch for JAWS».	24
4.2. Arbeide med JAWS.	24
4.2.1. Innstillinger i JAWS.	24
4.3. Kommandoer for JAWS.	24
4.4. Avinstallere «Seika Patch for JAWS».	25
5. Bruk av Mini-Seika sammen med Window-Eyes.	26
5.1. Installasjon av Bluetooth-patch for Window-Eyes.	26
5.2. Innstillinger i Window-Eyes.	26
5.2.1. For Window-Eyes 7.2.	26
5.2.2. For Window-Eyes 7.5.	26
5.3. Kommandoer for Window-Eyes.	26
6. Bruk av Mini-Seika sammen med VoiceOver.	28
6.1. Oppsett av VoiceOver på iPhone eller iPad.	28
6.2. Oppsett av VoiceOver på en MAC OS X datamaskin.	28
6.3. Kommandoer for VoiceOver.	28
7. Bruk av Mini-Seika sammen med Android TalkBack/ BrailleBack.	30
7.1. Oppsett av Android-telefon eller -nettbrett.	30
7.2. Kommandoer for TalkBack.	30

1. Innledning.

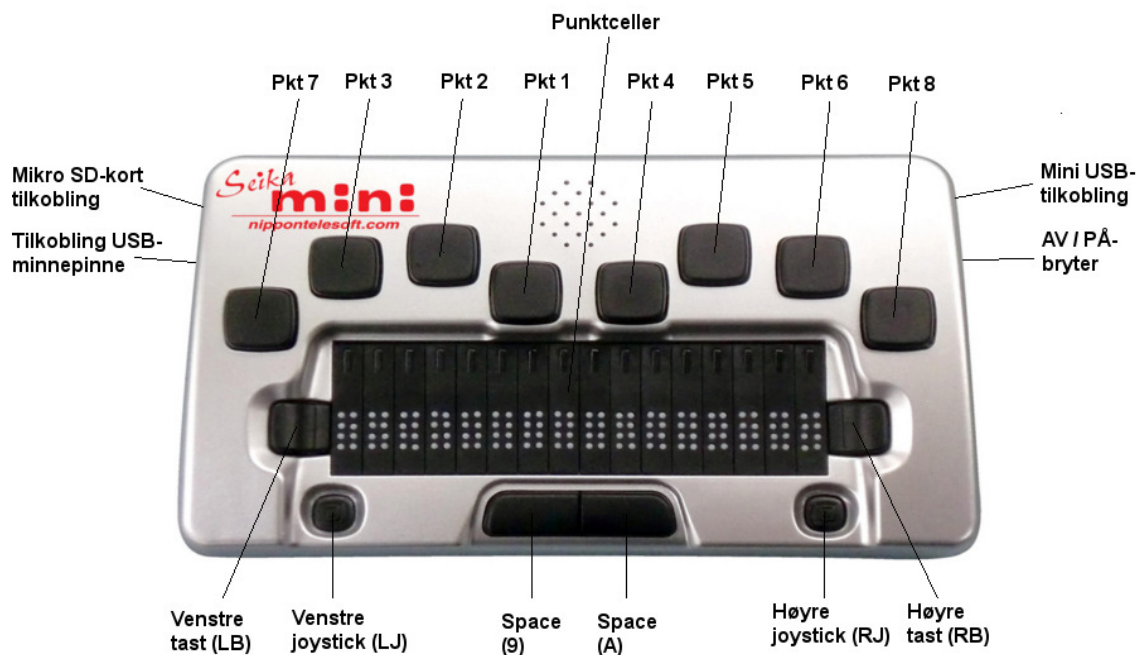
Gratulerer med din nye Mini-Seika leselist. Dette er en 16 cellers leselist som kobles sammen med PCen enten via trådløs Bluetooth-forbindelse eller en USB-kabel. I tillegg til 8 punkt-taster, er den utstyrt med 4 betjeningstaster og to joysticker for enkel manøvrering. Den forsynes med strøm enten fra USB-kabelen eller det innebyggede, oppladbare batteriet. Leselisten har tilkobling for både mikro-SD-kort og USB-minnepinne slik at dokumenter i TXT eller BRL-format kan leses på den.

1.1. Eskens innhold.

Når du pakker opp esken, finner du:

- Selve leselisten i skinnetui.
- Bæresnor som kan festes i skinnetuiet.
- Lader.
- USB-kabel, brukes både ved lading og tilkobling til PC.
- 4GB Mikro-SD-kort, dette er montert i leselisten ved levering.
- Overgang fra Mikro-SD-kort til USB.
- USB 4GB minnepinne.
- CD med drivere og dokumentasjon.
- Bruksanvisning i sortskrift.

1.2. Bilde med tilkoblings- og tasteforklaring.

1.3. Fysisk beskrivelse.

Plassér leselisten på et bord foran deg slik at de to festehempene for bæresnoren sitter fremst på venstre og høyre kortside, og samtidig vender nedover. For å åpne bæresnoren, løfter du Mini-Seika opp i forkant, tar tak i klaffen du finner på veskens underside og løfter klaffen frem- og deretter oppover før den plasseres bak listen.

1.3.1. Venstre side.

På den venstre siden finner du bakfra og forover:

- En stående USB kontakt for tilkobling av USB-minnepinne.
- Et liggende spor for mikro SD-kort. Et 4GB kort er montert i dette sporet ved levering. Mekanismen for å holde kortet på plass fungerer på samme måte som en kulepenn, trykk en gang for å låse kortet fast, en gang til for å løse det ut. Dersom du har tatt kortet helt ut av Mini-Seika og skal montere det igjen, skal taggene på kortets ene langside vende fra deg samtidig som kortets smaleste ende stikkes først inn i sporet. Kortet bør ikke fjernes eller settes inn i Mini-Seika når den står på, dette kan eventuelt medføre skade på selve kortet eller dataene på det.

1.3.2. Høyre side.

På den høyre siden finner du bakfra og forover:

- En mini USB-kontakt, denne brukes ved lading og ved USB-tilkobling til datamaskin.
- En vippebryter som vippes fremover for å slå Mini-Seika på, og bakover for å slå den av.

1.3.3. Oversiden.

Alle punkt- og funksjonstaster samt punktceller og joysticker er plassert på oversiden. Fra omtrent midt på oversiden og fremover er det et tydelig nedsenket felt. I dette feltet sitter de 16 punktcellene hver med sin markørhenter. Til venstre for celle nr. 1 og til høyre for celle nr. 16, finner du en knapp, dette er Venstre-Tast eller LB og Høyre-Tast eller RB. Midt foran punktcellene finner du 2 taster helt inntil hverandre, begge disse har normalt funksjonen MELLOMROM, men senere i denne bruksanvisningen refereres disse til som tast 9 til venstre og tast A til høyre. Utenfor disse tastene finner du en joystick til venstre og en til høyre, dette er venstre joystick eller LJ og høyre joystick eller RJ. Disse har 5 kontaktpunkter, opp, ned, høyre, venstre og senter.

Bak det nedsenkede feltet sitter de 8 punkttastene. Fra venstre mot høyre er dette punkt 7, punkt 3, punkt 2, punkt 1, punkt 4, punkt 5, punkt 6 og punkt 8. Punkt 8 refereres senere til som ENTER, mens punkt 7 refereres til som TILBAKE.

1.4. Tekniske data

CPU:	ARM.
Batteri:	Oppladbart Lithium-batteri, 3,7V.
Tastatur:	8 punkttaster, 4 funksjonstaster, 16 markørhentere og 2 joysticker.
Punktceller:	16 8-punkts celler.
Trådløs kommunikasjon:	Bluetooth.
Tilkoblinger.	Mini-USB for data, USB-minnepinne, mikro-SD-kort.
Vekt:	300g.
Mål:	160x96x23mm (bx dxh).

1.5. Renhold.

Punktcellene består av små, bevegelige deler, leselisten bør derfor ikke brukes på steder der det er støvete eller høy luftfuktighet, og den bør heller ikke plasseres i direkte sollys eller i nærheten av varmekilder. Ved behov kan du tørke av leselisten med en myk, lofri klut så vidt fuktet i mildt såpevann, men husk å koble leselisten fra PCen før du begynner med dette og samtidig slå den av.

2. Leselistens funksjoner.

2.0.1. Hvordan bruke kommandoene.

Alle kommandoene du kan benytte på Mini-Seika, innbefatter forskjellige kombinasjoner av punkttastene. I denne bruksanvisningen betyr tegnet «+» bruk av en tastekombinasjon. For eksempel vil «MELLOMROM + z», bety at du samtidig skal trykke ned MELLOMROM og punktene for bokstaven z, dette er punktene 1, 3, 5 og 6, og så slippe alle tastene dem opp igjen samtidig. De fleste kommandoer utføres med ENTER, dette er punkt 8 eller joystick-senter. Du avbryter en operasjon eller går tilbake til forrige meny med kommandoen MELLOMROM + e, dvs punktene 1-5.

2.0.2. Innebyggede funksjoner.

Når du slår Mini-Seika på, piper den to ganger og første punkt på hovedmenyen vises, dette er «Notisblokk». Hovedmenyen består foruten Notisblokk av Filmanager, Lese, USB-forbindelse, Bluetooth, Klokke, Kalkulator og Verktøy. Du kan bla i disse punktene med joystick-ned eller joystick-opp, bruk ENTER eller joystick-høyre for å velge en av dem. Du kan også skrive inn første bokstav i menypunktet for å velge en av dem, bokstaven b, dvs punktene 1-2, blir da for eksempel «Bluetooth».

Flere av menypunktene har underpunkter, for eksempel vil du under punktet «Verktøy» finne underpunktet «vkt>batteri». Tegnet «>» indikerer her en undermeny.

Mappestrukturer med undermapper og filer på mikro-SD-kortet kan vises på leselisten, filer indikeres med bokstaven f helt til venstre og mapper med bokstaven d. Dersom du trykker ENTER når du står på en mappe, vil denne mappen åpnes og dens filer vises. Dersom du trykker ENTER når du står på en fil, vil filen åpnes. Du flytter deg opp et nivå med TILBAKE, dvs punkt 7, joystick-venstre eller MELLOMROM + e.

2.0.3. Velge språk.

Mini-Seika leveres med støtte for mange språk. Fra hovedmenyen trykker du MELLOMROM + l, dvs punktene 1-2-3, for å komme inn i innstilling av språk, bruk deretter joystick-opp eller joystick-ned for å bla i valgene og trykk ENTER for å bekrefte eller MELLOMROM + e for å avbryte. I skrivende stund er valgene du har her amerikansk, engelsk, italiensk, fransk, arabisk, tysk, kroatisk, norsk, japansk, kantonesisisk, vietnamesisk, taiwansk og spansk. Ved levering er listen satt opp for norsk.

2.0.4. Vise gjeldende innstillinger for leselisten.

Ved å bruke kommandoen MELLOMROM + TILBAKE + ENTER + i, dvs punktene 2-4, vil følgende informasjon vises: 6 eller 8 punkter, pipelyd av eller på, batteriets lading i prosent, USB-forbindelse av eller på og til slutt valgt språk.

2.1. Notisblokk.

Med Notisblokk kan du opprette og redigere enkle filer som ikke overstiger 900kB. Notisblokk støtter bruk av lange filnavn og mapper på flere nivåer. Dersom et filnavn er for langt til å vises på en gang, kan du bruke Venstre eller Høyre tast for å vise hele filnavnet, filens størrelse og dato for siste endring. Filnavn vises i 6-punkts punktskrift og filene kan redigeres med samme.

For at du skal kunne bruke Notisblokk, må enten et mikro-SD-kort eller en USB-minnepinne være montert på venstre side av leselisten, ved levering er allerede SD-kortet på plass. Når du starter Notisblokk, kan du velge hvilket lagringsmedium du vil bruke, enten SD-kortet eller USB-minnepinnen, bla mellom disse to med en joystick og trykk ENTER for å velge. Første fil på mediet vil nå vises, for eksempel «help_en.txt». Bla fremover eller bakover i filene med en joystick, og trykk ENTER, dvs punkt 8, eller joystick-senter eller en av markørhenterne over filnavnet for å åpne filen. Bruk TILBAKE, dvs punkt 7, eller joystick venstre for å gå tilbake et nivå, eller trykk MELLOMROM + e, dvs punktene 1-5, for å avslutte Notisblokk. Dersom det ikke er noen filer på aktuelt lagringsmedium, vises meldingen «tomt kort!», dersom mediet ikke er på plass, vises meldingen «sd-kort mangler!» eller «USB-minne mangler!». Trykk da ENTER eller MELLOMROM + e for å gå tilbake til hovedmenyen.

Alle punktskrift-filer i formatene brl og brf etc. vises og kan redigeres i 6-punkts punktskrift. Filer i txt-format vises og redigeres i 8-punkts punktskrift. Trykk MELLOMROM + ENTER + p, dvs punktene 1-2-3-4, for å skifte til 8-punkts skrift. Trykk MELLOMROM + TILBAKE + p, dvs punktene 1-2-3-4, for å skifte til 6-punkts skrift.

2.1.1. Ny fil.

MELLOMROM + n, dvs punktene 1-3-4-5.

Denne kommandoen vil lukke åpne filer og opprette en ny fil som du straks kan redigere, du vil bli bedt om å lagre eventuelle åpne filer. Trykk MELLOMROM + n, dvs punktene 1-3-4-5, for å åpne et nytt dokument. Etter at du har tastet inn tekst, kan du trykke MELLOMROM + s, dvs punktene 2-3-4, for å lagre dokumentet. Med meldingen «Filnavn.ext?» vil du nå bli bedt om å taste inn filnavnet, dette er med andre ord filnavnet og eventuelt filtype. Dersom du bare taster inn filnavn og ikke filtype, vil filtypen automatisk bli «BRL». Filnavnet kan bestå av inntil 100 tegn, du kan avbryte lagringen med kommandoen MELLOMROM + e, dvs punktene 1-5.

2.1.2. Ny mappe.

MELLOMROM + ENTER + n, dvs punktene 1-3-4-5.

Fra visning av mappestrukturen med mapper og filer, kan du med denne kommandoen opprette en ny mappe. Meldingen «mappenavn?» ber deg å taste inn den nye mappens navn, du kan bruke inntil 8 tegn.

2.1.3. Lukk fil.

MELLOMROM + e, dvs punktene 1-5.

Denne kommandoen vil lukke et åpent dokument. Trykk MELLOMROM + e, dvs punktene 1-5, og du blir spurt om du vil lagre det med meldingen «lagre fil? j n a», der «j», «n» og «a» er tre alternativer. «j» betyr ja, «n» betyr nei og «a» betyr avbryt. Press joystick venstre eller joystick høyre for å flytte mellom j, n og a og trykk ENTER eller joystick senter for bekrefte. Dersom dokumentet ennå ikke har noe navn, blir du bedt om å taste det inn.

2.1.4. Lagre fil.

MELLOMROM + s, dvs punktene 2-3-4.

Denne kommandoen lagrer et åpent dokument med sitt gjeldende navn. Trykk MELLOMROM + s, dvs punktene 2-3-4, dersom dokumentet har et navn, vil Mini-Seika bekrefte med meldingen «lagring ok», et hvilket som helst tastetrykk tar deg deretter tilbake til dokumentteksten. Dersom dokumentet ikke har et navn, blir du bedt om å taste det inn med teksten «Filnavn.ext?», med andre ord filnavnet og filtype. Dersom du bare taster inn filnavn og ikke filtype, vil filtypen automatisk bli «BRL».

2.1.5. Lagre som.

MELLOMROM + ENTER + s, dvs punkt 2-3-4.

Med denne kan du lagre et dokument i en annen mappe enn der du åpnet det fra. Når du har åpnet et dokument og trykker MELLOMROM + ENTER + s, dvs punkt 2-3-4, vil mappestrukturen med filer og mapper bli vist. Bla da i mappestrukturen, nok et trykk på MELLOMROM + ENTER + s vil lagre dokumentet i gjeldende mappe. Lagringen kan avbrytes med kommandoen MELLOMROM + e, dvs punktene 1-5.

2.1.6. Avslutt.

MELLOMROM + q, dvs punktene 1-2-3-4-5.

Denne kommandoen avslutter et åpent dokument og avslutter Notisblokk med retur til hovedmenyen. Du blir bedt om å lagre eventuelle åpne dokumenter.

2.1.7. Finne.

MELLOMROM + f, dvs punktene 1-2-4.

Denne kommandoen lar deg søke fremover eller bakover i dokumentteksten med start på aktuell markørposisjon. Trykk MELLOMROM + f, dvs punktene 1-2-4, og Mini-Seika vil be deg om å taste inn teksten du ønsker å finne med meldingen «søketekst?». Tast inn ønsket tekst og trykk ENTER for å starte søket.

2.1.8. Finne neste.

MELLOMROM + ENTER + f, dvs punktene 1-2-4.

Denne kommandoen starter søk etter samme tekst som i foregående punkt i retning slutten av dokumentet.

2.1.9. Finne forrige.

MELLOMROM + TILBAKE + f, dvs punktene 1-2-4.

Denne kommandoen starter søk etter samme tekst som i foregående punkt i retning begynnelsen av dokumentet.

2.1.10. Sette merke.

MELLOMROM + m, dvs punktene 1-3-4.

Denne kommandoen setter et merke i dokumentet på gjeldende posisjon, dette gjør at du enkelt kan flytte deg til en gitt posisjon i et dokument. Legg merke til at dette merket ikke settes i selve dokumentet, men lagres i en skjult fil på aktuelt lagringsmedium.

2.1.11. Gå til merke.

MELLOMROM + j, dvs punktene 2-4-5.

Denne kommandoen flytter deg til neste merke du har satt i dokumentet. Dersom det ikke er blitt plassert merker i dokumentet, vises meldingen «merke mangler». Dersom du heller vil hoppe til forrige merke, trykker du MELLOMROM + TILBAKE + j.

2.1.12. Slette et merke.

MELLOMROM + ENTER + d, dvs punktene 1-4-5.

Bruk en av kommandoene for «Gå til merke» for å hoppe til ønsket merke, og trykk deretter MELLOMROM + ENTER + d.

2.1.13. Merke tekst.

MELLOMROM + ENTER.

Med denne kommandoen kan du merke et tekstområde i et dokument, for deretter å klippe ut eller kopiere og lime inn igjen på samme måte som på en PC. Åpne filen du vil redigere. Flytt deg til startposisjonen for teksten du vil merke enten ved hjelp av markørhenterne eller joystickene, og trykk MELLOMROM + ENTER, for å markere denne posisjonen, vil nå punktene i cellen som ikke er aktive blinke. Flytt deg sluttposisjonen for teksten du vil markere, og trykk igjen MELLOMROM + ENTER. Alle ikke-aktive punkter i cellen på denne posisjonen vil nå blinke samtidig som punkt 7 og 8 vil markeres for hele den markerte teksten. Bruk nå kommandoene for enten å kopiere eller klippe ut den merkede teksten på samme måte som på en PC.

2.1.14. Kopiére tekst.

MELLOMROM + c, dvs punktene 1-4.

Med denne kommandoen kopierer du den merkede teksten til utklippstavlen, legg merke til at teksten blir stående på opprinnelig plass i dokumentet.

2.1.15. Klipp ut tekst.

MELLOMROM + x, dvs punktene 1-3-4-6.

Med denne kommandoen kopierer du den merkede teksten til utklippstavlen samtidig som teksten fjernes fra opprinnelig plass i dokumentet.

2.1.16. Lim inn tekst.

MELLOMROM + v, dvs punktene 1-2-3-6.

Gå til ønsket posisjon i dokumentet og bruk denne kommandoen for i lime inn teksten fra utklippstavlen.

2.1.17. Slette tekst.

TILBAKE eller MELLOMROM + d, dvs punktene 1-4-5.

For å slette foregående tegn, trykker du TILBAKE.

For å slette tegnet i posisjonen du står i, trykker du MELLOMROM + d.

Dersom du har merket et tekstområde, vil kommandoen MELLOMROM + d slette hele dette området.

2.1.18. Angre

MELLOMROM + z, dvs punktene 1-3-5-6.

Dersom du har brukt en av kommandoene Klipp ut tekst, Lim inn tekst eller Slette tekst, kan du angre på dette med kommandoen MELLOMROM + z. Dersom du vil angre på at du brukte kommandoen for å angre, bruker du kommandoen én gang til.

2.1.19. Informasjon om gjeldende plassering.

MELLOMROM + 1-2-3-4-5-6.

Denne kommandoen viser informasjon i prosent om gjeldende posisjon i filen som du holder på å lese eller redigere.

2.1.20. Kopiere, klippe ut og lime inn en fil.

Kommandoene MELLOMROM + c, MELLOMROM + x og MELLOMROM + v.

Disse tre kommandoene lar deg kopiere filer og flytte filer fra en mappe til en annen samt kopiere filer mellom SD-kort og USB-minne.

MELLOMROM + c, dvs punktene 1-4, legger en fil på utklippstavlen mens originalen blir liggende på opprinnelig plassering.

MELLOMROM + x, dvs punktene 1-3-4-6, legger en fil på utklippstavlen mens originalen fjernes fra opprinnelig plassering.

MELLOMROM + v, dvs punktene 1-2-3-6, limer en fil fra utklippstavlen inn på aktuell plassering - altså lagringsmedium og mappe.

2.1.21. Slett fil eller mappe.

MELLOMROM + d, dvs punktene 1-4-5.

Denne funksjonen lar deg slette en fil eller mappe. Kommandoen MELLOMROM + d, dvs punktene 1-4-5, får Mini-Seika til å vise meldingen «slette fil? j n» eller meldingen «slett mappe? j n». Bruk joystick høyre eller joystick venstre for å flytte mellom «j» og «n», «j» bekrefter sletting mens «n» avbryter. Legg merke til at dersom du vil slette en mappe, må alle filene i samme mappe være slettet på forhånd. Meldingen «mappe ikke tom» varsler at det finnes filer i en mappe.

2.1.22. Gi nytt navn.

MELLOMROM + r, dvs punktene 1-2-3-5.

Bruk denne funksjonen for å gi nytt navn til en fil eller mappe. Skriv inn det nye navnet og trykk ENTER for å bekrefte. Hvis det eksisterer en fil eller mappe med samme navn som du akkurat har skrevet, vil Mini-Seika vise meldingen «filen finnes!», trykk da ENTER for å erstatte filen eller mappen, eller MELLOMROM + e, dvs punktene 1-5, for å avbryte. Legg merke til at mappenavn kan være inntil 8 tegn, filnavn kan være inntil 100 tegn mens filtypen ikke bør være lenger enn 3 tegn. Filnavn og -type skal være adskilt av et punkt.

2.1.23. Autoscroll.

Autoscroll-funksjonen vil automatisk bla i dokumentet du leser. Slå på Autoscroll ved å trykke MELLOMROM + RJ_Høyre, og slå den av ved å trykke ENTER. For å øke hastigheten på blaingen trykker du RJ_Høyre, og for å senke den trykker du RJ_Venstre.

2.1.24. Kommandoer i punkt eller med funksjonstaster.

Funksjon.	Hurtigtast.	Punkt.
MELLOMROM.	.	9, A, 9A.
TILBAKE.	.	7.

ENTER.	Joystick_Senter.	8.
ESCAPE.	MELLOMROM + e.	MELLOMROM + 1-5.
Avslutte og gå tilbake til hovedmeny.	MELLOMROM + q.	MELLOMROM + 1-2-3-4-5.
Ny fil.	MELLOMROM + n.	MELLOMROM + 1-3-4-5.
Ny mappe.	MELLOMROM + ENTER + n.	MELLOMROM + 1-3-4-5-8.
Gi nytt navn.	MELLOMROM + r.	MELLOMROM + 1-2-3-5.
Lagre fil.	MELLOMROM + s.	MELLOMROM + 2-3-4.
Lagre som.	MELLOMROM + ENTER + s.	MELLOMROM + ENTER + 2-3-4.
Veksle mellom 6- og 8-punkts skrift.	MELLOMROM + p.	MELLOMROM + 1-2-3-4.
Bruke 8-punkts skrift.	MELLOMROM + 8.	MELLOMROM + 2-3-6.
Bruke 6-punkts skrift.	MELLOMROM + 6.	MELLOMROM + 2-3-5.
Vise klokken.	MELLOMROM + t.	MELLOMROM + 2-3-4-5.
Vise gjeldende innstillinger.	MELLOMROM + TILBAKE + ENTER + i.	MELLOMROM + 2-4-7-8.
Starte Autoscroll.	MELLOMROM + HøyreJoystick_Høyre.	.
Stoppe Autoscroll.	ENTER.	8.
Øke Autoscroll-hastighet.	HøyreJoystick_Høyre.	.
Senke Autoscroll-hastighet.	HøyreJoystick_Venstre.	.

Redigerings-kommandoer.

Funksjon.	Hurtigtast.	Punkt.
Punkt-tast.	.	1 til 8.
MELLOMROM.	.	9, A, 9A.
TILBAKE.	.	7.
ENTER.	Joystick_Senter.	8.
Lukke og avslutte fil.	MELLOMROM + e.	MELLOMROM + 1-5.
Slette et tegn til høyre.	MELLOMROM + d.	MELLOMROM + 1-4-5.
Finn.	MELLOMROM + f.	MELLOMROM + 1-2-4.
Finne neste.	MELLOMROM + ENTER + f.	MELLOMROM + ENTER + 1-2-4.
Finne forrige.	MELLOMROM + TILBAKE + f.	MELLOMROM + TILBAKE + 1-2-4.
Sette merke.	MELLOMROM + m.	MELLOMROM + 1-3-4.
Gå til merke.	MELLOMROM + j.	MELLOMROM + 2-4-5.
Slette merke.	MELLOMROM + ENTER + d.	MELLOMROM + 1-4-5-8.
Gå til neste merke.	MELLOMROM + ENTER + j.	MELLOMROM + 2-4-5-8.
Gå til forrige merke.	MELLOMROM + TILBAKE + j.	MELLOMROM + 2-4-5-7.
Merke tekst, starten på område.	MELLOMROM + ENTER.	MELLOMROM + 8.
Merke tekst, slutten på område.	MELLOMROM + ENTER.	MELLOMROM + 8.
Klipp ut.	MELLOMROM + x.	MELLOMROM + 1-3-4-6.
Slett.	MELLOMROM + d.	MELLOMROM + 1-4-5.

Kopier.	MELLOMROM + c.	MELLOMROM + 1-4.
Lim inn.	MELLOMROM + v.	MELLOMROM + 1-2-3-6.
Angre.	MELLOMROM + z.	MELLOMROM + 1-3-5-6.
Info for gjeldende posisjon.	MELLOMROM + é.	MELLOMROM + 1-2-3-4-5-6.

Navigasjons-kommandoer.

Funksjon.	Hurtigtast.	Punkt.
Panorér venstre.	LB.	.
Panorér høyre.	RB.	.
Forrige side (panorér venstre 5 bredder).	MELLOMROM + LJ_Venstre.	MELLOMROM + 1-3.
Neste side (panorér høyre 5 bredder).	MELLOMROM + LJ_Høyre.	MELLOMROM + 4-6.
Flytt til neste ord.	LJ_Høyre.	MELLOMROM + 5.
Flytt til forrige ord.	LJ_Venstre.	MELLOMROM + 2.
Flytt markør til begynnelsen av forrige setning.	RJ_Opp.	MELLOMROM + 1.
Flytt markør til begynnelsen av neste setning.	RJ_Ned.	MELLOMROM + 4.
Flytt markør til begynnelsen av gjeldende setning.	.	MELLOMROM + 1-4.
Flytt markør til begynnelsen av forrige avsnitt.	LJ_Opp.	MELLOMROM + 2-3.
Flytt markør til begynnelsen av neste avsnitt.	LJ_Ned.	MELLOMROM + 5-6.
Flytt markør til begynnelsen av gjeldende avsnitt.	.	MELLOMROM + 2-3-5-6.
Flytt markør til begynnelsen av dokumentet.	MELLOMROM + LJ_Opp.	MELLOMROM + 1-2-3.
Flytt markør til slutten av dokumentet.	MELLOMROM + LJ_Ned.	MELLOMROM + 4-5-6.
Flytt markør mot venstre.	RJ_Venstre.	MELLOMROM + 3.
Flytt markør mot høyre.	RJ_Høyre.	MELLOMROM + 6.
Flytt markør til gjeldende celle.	Markørhenter 1 til 16.	.

2.2. Fil-manager.

Denne funksjonen hjelper deg med å holde orden på filene på minnekortet eller en USB-minnepinne. Alt ettersom hvilket lagringsmedium som er montert i leselisten, må du først bekrefte om det er SD-kortet USB-minnet du vil behandle ved å trykke ENTER når aktuelt medium vises. Du vil nå kunne bla i innholdet på lagringsmediet ved å bruke joystick-opp eller joystick-ned, mapper vises først og deretter filer. Begge blir sortert alfabetisk, og mapper indikeres med bokstaven d, dvs directory, mens filer indikeres med bokstaven f, dvs file. For filer kan filstørrelse og endringsdato også vises, bruk høyre tast, dvs RB, eller venstre tast, dvs LB, til dette. Dersom du trykker ENTER eller joystick-høyre, åpner du den aktuelle filen.

2.2.1. Ny fil eller ny mappe.

MELLOMROM + n, dvs punktene 1-3-4-5, for å opprette ny fil, eller MELLOMROM + ENTER + n, igjen punktene 1-3-4-5, for å opprette ny mappe. Oppretter en ny fil, se punkt 2.1.1, eller ny mappe, se punkt 2.1.2.

2.2.2. Kopiére, klippe ut og lime inn en fil.

Kommandoene MELLOMROM + c, MELLOMROM + x og MELLOMROM + v. Disse tre kommandoene lar deg kopiere eller flytte filer fra en mappe til en annen samt kopiére filer mellom SD-kort og USB-minne, se punkt 2.1.20.

2.2.3. Slett fil eller mappe.

MELLOMROM + d, dvs punktene 1-4-5.
Denne funksjonen lar deg slette en fil eller mappe, se punkt 2.1.21.

2.2.4. Gi nytt navn.

MELLOMROM + r, dvs punktene 1-2-3-5.
Denne funksjonen lar deg endre navn på en fil eller mappe, se punkt 2.1.22.

2.2.5. Finne filnavn

MELLOMROM + f, dvs punktene 1-2-4.
Denne kommandoen ber deg med meldingen «søketekst?» å taste inn starten på en fils navn for å søke etter den på gjeldende lagringsmedium. Trykk ENTER for starte søket, dersom det er noen treff, vises nå den første filen mens en pipelyd indikerer ingen treff.

2.2.6. Finne neste filnavn.

MELLOMROM + ENTER + f, dvs punktene 1-2-4.
Denne kommandoen brukes for å finne neste treff i filnavn etter at du har brukt foregående kommando.

2.2.7. Finne forrige filnavn.

MELLOMROM + TILBAKE + f, dvs punktene 1-2-4.
Denne kommandoen brukes for å finne forrige treff i filnavn etter at du har brukt de to foregående kommandoene.

2.2.8. Kommandoer i fil-manager.

Funksjon.	Hurtigtast.	Punkt.
Opprett ny fil.	MELLOMROM + n.	MELLOMROM + 1-3-4-5.
Opprett ny mappe.	MELLOMROM + ENTER + n.	MELLOMROM + 1-3-4-5-8.
Slette fil eller mappe.	MELLOMROM + d.	MELLOMROM + 1-4-5.
Gi nytt navn til fil eller mappe.	MELLOMROM + r.	MELLOMROM + 1-2-3-5.
Kopier en fil.	MELLOMROM + c.	MELLOMROM + 1-4.
Klipp ut en fil.	MELLOMROM + x.	MELLOMROM + 1-3-4-6.
Lime inn en fil.	MELLOMROM + v.	MELLOMROM + 1-2-3-6.
Finn fil.	MELLOMROM + f.	MELLOMROM + 1-2-4.
Finne neste fil.	MELLOMROM + ENTER + f.	MELLOMROM + 1-2-4-8.
Finne forrige fil.	MELLOMROM + TILBAKE + f.	MELLOMROM + 1-2-4-7.
Bla til neste fil.		MELLOMROM + 1.
Bla til forrige fil.		MELLOMROM + 4.

2.3. Lese.

Funksjonen «Lese» gir deg mulighet til å lese filer på enten mikro-SD-kortet eller en USB-minnepinne. Mini-Seika kan lese filer av typen brl, brf, bse og txt.. Dersom du leser en fil av typen txt, vil den vises i 8-punkts punktskrift, mens filer av type brl, brf og bse vil vises i 6-punkts punktskrift. Bruk LB, dvs venstre tast, eller RB, dvs høyre tast, for å vise lange filnavn, filstørrelse og endringsdato ved behov. Når du avslutter lesing av en fil, settes det automatisk merke i filen slik at du kjapt finner tilbake til sist leste posisjon i filen.

2.3.1. Autoscroll.

Autoscroll-funksjonen vil automatisk bla i dokumentet du leser. Slå på Autoscroll ved å trykke MELLOMROM + RJ_Høyre, og slå den av ved å trykke ENTER. For å øke hastigheten på blaingen trykker du RJ_Høyre, og for å senke den trykker du RJ_Venstre.

2.3.2. Lukke fil.

MELLOMROM + e, dvs punktene 1-5.

Denne kommandoen lukker en åpen fil. Når du lukker en fil, blir det automatisk satt et merke i den slik at neste gang du åpner den, vil du starte der du avsluttet forrige gang.

2.3.3. Avslutt.

MELLOMROM + q, dvs punktene 1-2-3-4-5.

Denne kommandoen lukker åpne filer, og går direkte til hovedmenyen. Det settes merke i filen på samme måte som i forrige punkt.

2.3.4. Finne.

MELLOMROM + f, dvs punktene 1-2-4.

Denne kommandoen lar deg søke etter en frase i dokumentteksten. Trykk MELLOMROM + f, dvs punktene 1-2-4, og Mini-Seika vil be deg om å taste inn teksten du ønsker å finne med meldingen «søketekst». Tast inn ønsket tekst og trykk ENTER for å starte søket.

2.3.5. Finne neste.

MELLOMROM + x, dvs punktene 1-3-4-6.

Denne kommandoen starter søk etter samme tekst som i foregående punkt i retning slutten av dokumentet.

2.3.6. Finne forrige.

MELLOMROM + y, dvs punktene 1-3-4-5-6.

Denne kommandoen starter søk etter samme tekst som i foregående punkt i retning begynnelsen av dokumentet.

2.3.7. Sette merke.

MELLOMROM + m, dvs punktene 1-3-4.

Denne kommandoen setter et merke i dokumentet på gjeldende posisjon, dette gjør at du enkelt kan flytte deg til en gitt posisjon i et dokument. Legg merke til at dette merket ikke settes i selve dokumentet, men lagres i en skjult fil på aktuelt lagringsmedium.

2.3.8. Gå til merke.

Bruk kommandoen MELLOMROM + j, dvs punktene 2-4-5, for å hoppe til neste merke som er satt i dokumentet eller kommandoen MELLOMROM + TILBAKE + j, dvs punktene 2-4-5-7 for å hoppe til forrige merke. Dersom det ikke er blitt plassert merker i dokumentet, vises meldingen «merke mangler».

2.3.9. Kommandoer i Lese.

Funksjon.	Hurtigtast.	Punkt.
Panorér venstre.	LB.	.
Panorér høyre.	RB.	.
Førrige side (panorér venstre 15 bredder).	MELLOMROM + LJ_Venstre.	MELLOMROM + 1-3.
Neste side (panorér høyre 15 bredder).	MELLOMROM + LJ_Høyre.	MELLOMROM + 4-6.
Veksle mellom 6 og 8 punkt.	MELLOMROM + p.	MELLOMROM + 1-2-3-4.
Veksle mellom grad 1 og grad 2, kun for engelsk txt-dokument.	MELLOMROM + g.	MELLOMROM + 1-2-4-5.
Escape.	MELLOMROM + e.	MELLOMROM + 1-5.
Starte autoscroll.	MELLOMROM + Joystick_Høyre.	.
Stanse autoscroll.	Enter.	.
Øke hastighet for autoscroll.	Joystick_Høyre.	.
Senke hastighet for autoscroll.	Joystick_Venstre.	.
Avslutte og gå til hovedmeny.	MELLOMROM + q.	MELLOMROM + 1-2-3-4-5.
Vise aktuelt klokkeslett.	MELLOMROM + t.	MELLOMROM + 2-3-4-5.
Finne.	MELLOMROM + f.	MELLOMROM + 1-2-4.
Finne neste.	MELLOMROM + x, eller LJ_Opp + RJ_Høyre.	MELLOMROM + 1-3-4-6.
Finne førrige.	MELLOMROM + y eller LJ_Opp + RJ_Venstre.	MELLOMROM + 1-3-4-5-6.
Sette merke.	MELLOMROM + m.	MELLOMROM + 1-3-4.
Gå til merke.	MELLOMROM + j.	MELLOMROM + 2-4-5.
Gå til starten på førrige setning.	RJ_Opp.	MELLOMROM + 1.
Gå til starten på neste setning.	RJ_Ned.	MELLOMROM + 4.
Gå til starten på nåværende setning.		MELLOMROM + 1-4.
Gå til starten på førrige avsnitt.	LJ_Opp.	MELLOMROM + 2-3.
Gå til starten på neste avsnitt.	LJ_Ned.	MELLOMROM + 5-6.
Gå til starten på dokumentet.	MELLOMROM + LJ_Opp.	MELLOMROM + 1-2-3.
Gå til slutten på dokumentet.	MELLOMROM + LJ_Ned.	MELLOMROM + 4-5-6.

2.4. USB-forbindelse.

Denne funksjonen gjør at du kan bruk Mini-Seika sammen med en datamaskin via en USB-kabel. Koble Mini-Seika sammen med datamaskinen og start skjermleseren din, leselisten støttes av JAWS, Window-Eyes og VoiceOver.

Når du starter USB-forbindelse ved å trykke ENTER fra «USB-forbindelse» på hovedmenyen, vil meldingen «venter på forb.» vises og du kan da starte skjermleseren din på datamaskinen.

Når du først har fått satt opp forbindelsen mellom Mini-Seika og en datamaskin korrekt, vil oppkobling være enkel og rask. Slå på Mini-Seika uten å trykke på noen taster, koble til USB-kabelen i begge ender og start skjermleseren.

2.5. Bluetooth.

Denne funksjonen gir deg tilgang til Mini-Seikas bluetooth grensesnitt. Når du starter bluetooth-forbindelse ved å trykke ENTER fra «Bluetooth» på hovedmenyen, vil meldingen «venter på forb.» vises og 2 sekunder senere vises «bt-navn» etterfulgt av «TSM» og fire sifre. Disse sifrene er Mini-Seikas serienummer, og nummeret brukes i bluetooth-navnet for å kunne skille mellom hver enkelt leselist dersom det er flere Mini-Seikaer i nærheten.

Passordet ved oppsett av Bluetooth forbindelse er «0000».

Når du først har fått satt opp bluetooth-forbindelsen mellom Mini-Seika og en datamaskin korrekt, vil oppkobling være enkel og rask. Slå på Mini-Seika uten å trykke på noen taster og start skjermleseren.

2.6. Klokke.

Denne funksjonen gir deg tilgang til Mini-Seikas interne klokke. «Klokke» har 5 underpunkter.

2.6.1. Vise klokken.

Trykk ENTER fra «Klokke» på hovedmenyen. Dersom klokken er 16:20:12, vil Mini-Seika vise kl>16t20m12s. Trykk ENTER eller MELLOMROM + e for å avslutte.

2.6.2. Vise dato.

Dette punktet viser aktuell dato, dersom det er lørdag 25.06.2013, vil Mini-Seika vise kl>lør 25d06m13å.

2.6.3. Endre tid.

kl>endre tid.

Dette punktet lar deg endre Mini-Seikas klokkeslett. Trykk ENTER fra «Endre tid» på menyen, og tast deretter inn riktig time, minutt, sekund og eventuelt AM eller PM. AM betyr før kl.12 middag mens PM betyr etter kl.12 middag. Bruk Joystick Høyre eller Joystick Venstre for å flytte deg mellom de forskjellige sifrene som skal tastes inn, og trykk ENTER for å bekrefte innstillingen eller MELLOMROM + e for å avbryte.

2.6.4. Endre dato.

kl>endre dato.

Dette punktet lar deg endre Mini-Seikas dato. Trykk ENTER fra «Endre dato» på menyen, og tast deretter inn riktig dato, måned og år, alle verdier bruker 2 siffer. Bruk Joystick Høyre eller Joystick Venstre for å flytte deg mellom de forskjellige sifrene som skal tastes inn, og trykk ENTER for å bekrefte innstillingen eller MELLOMROM + e for å avbryte.

2.6.5. Tidsformat.

kl>tidsformat.

Her bestemmer du om Mini-Seika skal vise klokkeslett med 12- eller 24-timers visning. Trykk ENTER for å endre og velg deretter «12» eller «24» med joystick venstre eller joystick høyre og trykk ENTER for å bekrefte eller MELLOMROM + e for å avbryte. 12-timers visning er standard.

2.7. Kalkulator.

Med denne funksjonen kan du utføre standard regneoperasjoner som pluss, minus, ganget med og delt på.

	Amerikansk.		Tysk.	
Regnemåte.	Standard Braille.	Braille.	Standard Braille.	Braille.
Desimal skilletegn.	..	4-6.	..	3.
Pluss.	+	3-4-6.	+	2-3-5.
Minus.	-.	3-6.	-.	3-6.
Ganget med.	*.	1-6.	*.	3-5.
Delt på.	/.	3-4.	/.	2-5-6.
Er lik (=).	= eller ENTER.	1-2-3-4-5-6 eller ENTER (dot 8) eller Joystick_Senter.	= eller ENTER.	2-3-5-6 eller 8.
Klar.	TILBAKE.	7 (punkt 7).	TILBAKE.	7.

2.8. Verktøy.

Funksjonen «Verktøy» gir deg tilgang til nødvendig informasjon og andre midler for å vedlikeholde Mini-Seika.

2.8.1. Batteri.

vkt>batteri

Denne funksjonen viser ladetilstanden for Mini-Seika. Dersom lading pågår, altså når laderen er tilkoblet, vises enten meldingen «lades...» dersom lading pågår eller «fulladet» dersom batteriet er fullt oppladet. Dersom lading ikke pågår, altså når laderen ikke er tilkoblet, vises «lading» etterfulgt av en prosentvis angivelse av ladetilstanden, for eksempel «lading 60%». Trykk ENTER eller MELLOMROM + e for å avslutte.

2.8.2. Oppdatere.

vkt>oppdatere

Denne funksjonen lar deg laste inn oppdateringer til firmwaren på din Mini-Seika. En slik oppdatering blir levert på en fil ved navn «MINIxxxx.BIN» og må være til stede på USB-minnepinnen som er tilkoblet på venstre side av leselisten. Trykk ENTER og oppdateringen blir installert, dette vil ta ca 8 sekunder. Etter at dette er ferdig, høres to pipelyder og meldingen «pls restart» vises. Slå da Mini-Seika av og på igjen.

NB! Ikke trekk ut USB-minnepinnen eller slå Mini-Seika av mens oppdateringen pågår, dette vil føre til feil i den nye firmwaren. Dersom noe går galt under oppdateringen og Mini-Seika ikke virker etterpå, slår du den av og trykker og holder nede MELLOMROM + u, dvs punktene 1-3-6, mens du slår den på igjen. Når meldingen «oppdatere» vises, trykker du ENTER for forsøke å installere oppdateringen på nytt.

2.8.3. Test.

vkt>test

Denne funksjonen lar deg teste punktcellene og tastene, Funksjonen har 2 underpunkter.

2.8.3.1. Teste celler.

test>celler

Denne funksjonen viser cellenes punkter. Trykk ENTER for å skifte mellom 4 forskjellige mønstre. Trykk joystick-venstre eller MELLOMROM + e for å avslutte.

2.8.3.2. Teste taster.

test>taster

Denne funksjonen viser om tastene virker som de skal. En pipelyd høres samtidig som mønsteret i cellene skifter når du trykker ned og slipper opp igjen en tast eller bruker en av joystickene. Trykk joystick-venstre eller MELLOMROM + e for å avslutte.

2.8.4. Om.

vkt>om

denne funksjonen viser hvilken firmware-versjon som er installert på Mini-Seika, dette kan for eksempel være «v1.014». Trykk ENTER eller MELLOMROM + e for å avslutte.

2.8.5. Hvilemodus.

vkt>hvilemodus

Her kan du stille hvor mange minutter det skal gå før Mini-Seika går i hvilemodus ved inaktivitet. Bruk joystick-opp eller joystick-ned for å endre tiden og trykk ENTER for å bekrefte, MELLOMROM + e avbryter.

Standard tid er 1 minutt, du kan velge verdier fra 1 til 99 minutter.

2.8.6. Hjelp.

vkt>hjelp

Denne funksjonen vil vise help-dokumentet som ligger på mikro-SD-kortet. Bruk kommandoene du finner under «Lese» for lese dokumentet. Trykk MELLOMROM + e for å avslutte. Dersom det ikke finnes noen help-fil på kortet, vises meldingen «Ingen hjelpefil!».

2.8.7. Slå av pipelydere, tilbakestille innstillinger og venstre-hånds-modus.

De følgende kommandoene kan brukes fra Verktøy-menyen:

MELLOMROM + m, dvs punktene 1-3-4, denne kommandoen lar deg slå av og på pipelydene for Mini-Seika.

MELLOMROM + r, dvs punktene 1-2-3-5, denne kommandoen tilbakestiller Mini-Seikas innstillinger.

MELLOMROM + 4-5-6, denne kommandoen veksler mellom Av og På for såkalt venstre-hånds-modus. Når den står på, snus funksjonene for Venstre- og HøyreTast slik at man blir mot slutten av dokumentet med VenstreTast (LB) og mot begynnelsen av dokumentet med HøyreTast (RB).

3. Oppsett av Bluetooth-forbindelse.

Bluetooth er en teknologi for kortholds, trådløs datakommunikasjon. Mini-Seika kan kommunisere trådløst med en PC eller iPhone på inntil 10 meters hold.

De fleste bærbare PCer i dag er utstyrt med Bluetooth slik at du bare trenger å etablere en forbindelse til leselisten for å komme i gang. Dersom PCen du vil bruke ikke har installert Bluetooth, må adapter for dette monteres og installeres. For å etablere en Bluetooth forbindelse går du frem som følger, USB-kabelen skal her ikke være tilkoblet:

- Slå på leselisten, du hører et pip og meldingen «Notisblokk» vises. Dette er første punkt på hovedmenyen.
- Bruk joystick-ned eller joystick-opp til å bla i menypunktene, når du kommer til «Bluetooth», trykker du ENTER, dvs punkt 8. Meldingen «venter på forb.» vises og 2 sekunder senere vises «bt-navn>» etterfulgt av «TSM» og fire sifre, dette er Bluetooth-navnet til leselisten.
- Åpne Bluetooth-programmet på PCen og søk etter Bluetooth-enheter. Dette kan ta en liten stund, og leselisten vil nå vises med samme navn som i forrige punkt. Dersom dette ikke skjer, må du sjekke at leselisten står på før du prøver en gang til.
- Velg «TSM xxxx» og sett opp en forbindelse til denne. Når du blir spurt om passord, taster du inn Mini-Seikas kode, denne er «0000».

Etter noen sekunder får du beskjed om at forbindelsen er satt opp, og COM-port for inngående og utgående datatrafikk vil bli vist. Notér hvilken port som blir brukt, denne må registreres i skjermleseren din for at den skal kunne kommunisere med leselisten.

4. Bruk av Mini-Seika sammen med JAWS.

4.1. Installasjon av «Seika Patch for JAWS».

Dersom du skal bruke Mini-Seika sammen med JAWS, må du ut fra hvilken Windows-versjon du bruker på PCen installere «Seika Patch for JAWS 32bit v3.0.exe» eller «Seika Patch for JAWS 64bit v3.0.exe». Disse to programmene finner du i mappen «Seika Patch for JAWS v3.0» på den medfølgende CDen. Dersom du allerede har installert en eldre versjon av «Seika Patch for JAWS», må du avinstallere denne fra «Kontrollpanelet» før du installerer den nye versjonen.

4.2. Arbeide med JAWS.

4.2.1. Innstillinger i JAWS.

Du må gjøre noen innstillinger i JAWS for at Mini-Seika skal virke. Gå frem slik:

- Start JAWS. Gå til «Innstillinger»-menyen og velg «Leselist» for å åpne «Grunnleggende Leselist Innstillinger».
- Gå til «Legg til Leselist» og trykk ENTER.
- Fra listen over leselister velger du «Seika» med MELLOMROM, og går deretter til «Neste» og trykker ENTER.
- Dersom du bruker USB-kabel, velger du «USB», riktig COM-port blir da satt opp automatisk.
- Dersom du bruker Bluetooth, registrerer du nå samme COM-port som ble opplyst om i punket «Oppsett av Bluetooth forbindelse».
- Gå til «Neste» og trykk «ENTER». «Seika» skal nå vises som «Standard Leselist».
- Velg «AVSLUTT» og du vil bli bedt om å starte JAWS på nytt for at endringene skal lagres. Trykk «OK» for å lukke meldingen og deretter «OK» en gang til for å lukke «Grunnleggende Leselist Innstillinger».
- Avslutt JAWS og start programmet på nytt.

4.3. Kommandoer for JAWS.

ENTER:	9A.
ENTER:	RJ_Senter.
MELLOMROM:	A.
JAWS Tilbake:	9.
Up Arrow Key:	RJ_Opp.
Down Arrow Key:	RJ_Ned.
Left Arrow Key:	RJ_Venstre.
Right Arrow Key:	RJ_Høyre.
Braille Pan Right:	RB.
Braille Pan Left:	LB.
Stop Speech:	9 + RB.
Braille Moves Active:	LJ_Venstre + RJ_Opp.
Active Moves Braille:	LJ_Venstre + RJ_Ned.
Braille Toggle Marking:	LJ_Senter + RJ_Opp.
Braille Next Line:	LJ_Høyre.
Braille Previous Line:	LJ_Venstre.
Start JAWS Task List:	LJ_Høyre + RJ_Opp.
List Task Tray Icons:	LJ_Høyre + RJ_Ned.

Right Mouse Button:	LJ_Høyre + RJ_Høyre.
Left Mouse Button:	A + LJ_Høyre.
Left Mouse Button Lock:	A + LJ_Høyre.
Route JAWS Cursor to PC:	LJ_Høyre + RJ_Senter.
Route PC Cursor to JAWS:	LJ_Venstre + RJ_Senter.
Braille Bottom:	LJ_Ned.
Braille Top:	LJ_Opp.
Minimize All Apps:	9 + LJ_Senter.
Select a Link:	LJ_Ned + RJ_Venstre.
Select a Frame:	LJ_Opp_Opp + RJ_Ned.
Select a Heading:	LJ_Opp + RJ_Venstre.
Select a Form Field:	LJ_Opp + RJ_Høyre.
Braille Toggle 8 Dots:	A + LB.
Bottom of File:	LJ_Opp + RJ_Opp.
Top of File:	LJ_Ned + RJ_Ned.
PC Cursor:	RB + LJ_Høyre.
JAWS Cursor:	RB + LJ_Venstre.
Braille Toggle Mode:	LB + RB.
Braille Toggle 8 Pixels per space:	A + RB.
Braille Toggle Characters and Attributes:	LJ_Venstre + RJ_Venstre.
Braille Turn Marking Off:	9 + LB.
Increase Braille Auto Advance Speed:	LB + RJ_Senter.
Decrease Braille Auto Advance Speed:	LB + LJ_Senter.
JAWS Page Down:	LJ_Ned + RJ_Senter.
JAWS Page Up:	LJ_Opp + RJ_Senter.
Braille Tab:	LJ_Senter + RJ_Høyre.
Braille Shift Tab:	LJ_Senter + RJ_Venstre.
Next Document Window:	RB + LJ_Ned.
Previous Document Window:	RB + LJ_Opp.
Route Braille to Active Cursor:	RB + LJ_Senter.
Braille Select Text:	RJ_Senter + Markørhenter.
Repeat last Flash Message:	LJ_Ned + RJ_Opp.
Braille Auto Advance:	LJ_Ned + RJ_Høyre.

4.4. Avinstallere «Seika Patch for JAWS».

Åpne «Kontrollpanel» og avinstallér programmet «Seika Patch for JAWS vx.x». Bokstavene «x.x» indikerer her hvilken versjon av «Seika Patch for Jaws» du har installert, og vil variere deretter.

5. Bruk av Mini-Seika sammen med Window-Eyes.

5.1. Installasjon av Bluetooth-patch for Window-Eyes.

Dersom du bruker en versjon av Window-Eyes som er 7.5.1 eller tidligere og skal bruke Bluetooth-forbindelse, må du installere oppdaterte filer for Seika leselister. Disse filene er inkludert i Window-Eyes 7.5.2 og nyere. Gå frem slik:

- I mappen «Seika Patch for Window-Eyes v3.6» på CDen med drivere og dokumentasjon finner du de 4 filene «mSeikaInp.exe», «webrloem107.dll», «SLABHIDDevice.dll» og «SLABHIDtoUART.dll». Merk disse filene og trykk «Redigér» og «Kopier».
- Gå til installasjonsmappen for Window-Eyes. Dersom du bruker en 32-bit-versjon, er dette vanligvis «C:\Programfiler\GW Micro\ Window-Eyes». Dersom du bruker en 64-bit versjon, er dette vanligvis «C:\Programfiler (x86) \GW Micro\ Window-Eyes».
- Lim de 4 filene inn i aktuell mappe. **NB!** I denne mappen ligger det etter all sannsynlighet filer med samme navn fra før. Det kan derfor være en god ide å lage en kopi av de originale filene før du limer inn de nye.

5.2. Innstillinger i Window-Eyes.

Du må gjøre noen innstillinger i Window-Eyes for at Mini-Seika skal virke. Gå frem slik:

5.2.1. For Window-Eyes 7.2.

- Start Window-Eyes
- Gå til Fil-menyen, deretter til «Enheter» og velg så «Leselister».
- Velg «Seika» og videre den COM-porten som det ble opplyst om i punktet «Oppsett av Bluetooth-forbindelse» eller «USB» dersom du bruker USB-kabel.
- Gå til «OK» og trykk ENTER.

5.2.2. For Window-Eyes 7.5.

- Start Window-Eyes.
- Gå til Fil-menyen, deretter til «Enheter» og velg så «Leselister».
- Velg «Seika» og videre den COM-porten som det ble opplyst om i punktet «Oppsett av Bluetooth-forbindelse» eller «USB» dersom du bruker USB-kabel.
- Gå til «Aktiver» og trykk ENTER.
- I neste vindu velger du «Behold endringer» og trykker ENTER.
- Gå til «Lagre» og trykk ENTER.

5.3. Kommandoer for Window-Eyes.

ENTER:	9A.
ENTER:	RJ_Senter.
MELLOMROM:	A.
TILBAKE:	9.
Scroll Braille Left:	LB.
Scroll Braille Right:	RB.
Next Braille Line:	LJ_Ned.
Next Braille Line:	RJ_Ned.
Previous Braille Line:	LJ_Opp.

Previous Braille Line:	RJ_Opp.
Top Line:	LJ_Venstre.
Top Line:	RJ_Venstre.
Bottom Line:	LJ_Høyre.
Bottom Line:	RJ_Høyre.
Mouse Bottom Left:	LB + RJ_Ned.
Mouse Bottom Right:	RB + LJ_Høyre.
Mouse Top Left:	LB + RJ_Opp.
Mouse Top Right:	RB + LJ_Venstre.
To Focus:	LB + RB.
6/8 Dot Toggle:	MELLOMROM + LB.
Untranslate at Cursor:	LJ_Senter + RJ_Venstre.
Untranslate at Mouse:	LJ_Senter + RJ_Høyre.
Braille Graphic Mode:	LJ_Senter + RJ_Ned.
Scroll Mode Toggle:	LJ_Opp + RJ_Venstre.
Show Attributes Toggle:	LJ_Ned + RJ_Senter.
Grade 2 Braille Toggle:	LJ_Senter + RJ_Senter.
Braille Tracking Toggle:	LJ_Ned + RJ_Ned.
Spacing Toggle:	LJ_Ned + RJ_Høyre.
Attributes to Show Rotor:	LJ_Opp + RJ_Senter.
Display Individual Attribute Rotor:	LJ_Senter + RJ_Opp.
Quick Message Rotor:	LJ_Ned + RJ_Venstre.

6. Bruk av Mini-Seika sammen med VoiceOver.

6.1. Oppsett av VoiceOver på iPhone eller iPad.

For at Mini-Seika skal virke mot en iPhone eller iPad, må innstillingene nedenfor utføres, legg merke til at USB-kabelen her ikke skal være tilkoblet. Vær også klar over at når du slår VoiceOver på, endres måten du betjener skjermen. Bruk ett trykk for å markere et element, dobbeltklikk for å velge og til slutt tre fingre for å bla. Mini-Seika må være påslått og «Bluetooth» startet.

- Markér «Innstillinger» og dobbeltklikk.
- Markér «Generelt» og dobbeltklikk.
- Bla deg nedover, markér «Tilgjengelighet» og dobbeltklikk.
- Markér «VoiceOver» og dobbeltklikk.
- Bla deg nedover, markér «Punktskrift» og dobbeltklikk.
- Etter et øyeblikk vil tilgjengelige leselister vises, Mini-Seika har navn «TSM» etterfulgt av fire siffer.
- Markér navnet til Mini-Seika og dobbeltklikk for å starte sammenkobling av de to enhetene.
- Et vindu for inntasting av passord åpnes, tast inn «0000».

6.2. Oppsett av VoiceOver på en MAC OS X datamaskin.

For at Mini-Seika skal virke mot en MAC datamaskin, må innstillingene nedenfor utføres, legg merke til at USB-kabelen her ikke skal være tilkoblet. Mini-Seika må være påslått og «Bluetooth» startet.

- Start VoiceOver programmet (/Applications/Utilities/VoiceOver Utility.app).
- Klikk på «Punktskrift».
- Klikk på «Leselister».
- Tilgjengelige leselister vil nå vises, Mini-Seika har navn «TSM» etterfulgt av fire siffer.
- Dobbeltklikk på navnet til Mini-Seika for å starte sammenkobling av de to enhetene.
- Et vindu for inntasting av passord åpnes, tast inn «0000».

6.3. Kommandoer for VoiceOver.

Trykk Home-tasten:	MELLOMROM + 1-2-5.
Åpne/Lukke Programveksler:	2 ganger MELLOMROM + 1-2-5.
Trykk på Volum-opp-knappen:	MELLOMROM + 3-4-5.
Trykk på Volum-ned-knappen:	MELLOMROM + 1-2-6.
Trykk på Tilbake-tasten (hvis den finnes):	MELLOMROM + 1-2.
Trykk på Utløser-knappen:	MELLOMROM + 1-4-6.
Trykk på Slette-tasten:	MELLOMROM + 7.
Trykk på Slette-tasten:	MELLOMROM + 1-4-5.
Trykk på Retur-tasten:	MELLOMROM + 8.
Trykk på Retur-tasten:	MELLOMROM + 1-5.
Trykk på Tab-tasten:	MELLOMROM + 2-3-4-5.
Velg markert app, felt eller lignende:	MELLOMROM + 3-6.
Flytt til Status-feltet:	MELLOMROM + 2-3-4.
Flytt til forrige:	MELLOMROM + 1.
Flytt til neste:	MELLOMROM + 4.

Flytt til første felt:	MELLOMROM + 1-2-3.
Flytt til siste felt:	MELLOMROM + 4-5-6.
Flytt en side til venstre:	MELLOMROM + 2-4-6.
Flytt en side til høyre:	MELLOMROM + 1-3-5.
Les opp siden fra aktuelt felt:	MELLOMROM + 1-2-3-5.
Les opp hele siden fra første felt:	MELLOMROM + 2-4-5-6.
Pause/Fortsette opplesning:	MELLOMROM + 1-2-3-4.
Slå talen Av/På:	MELLOMROM + 1-3-4.
Panorér mot venstre:	MELLOMROM + 2.
Panorér mot høyre:	MELLOMROM + 5.
Velg (Markér) tekst:	MELLOMROM + 2-5-6.
Velg bort tekst:	MELLOMROM + 2-3-5.
Velg all tekst:	MELLOMROM + 2-3-5-6.
Kopier valgt tekst:	MELLOMROM + 1-4.
Klipp ut valgt tekst:	MELLOMROM + 1-3-4-6.
Lim inn:	MELLOMROM + 1-2-3-6.
Angre:	MELLOMROM + 1-3-5-6.
Gjøre på nytt:	MELLOMROM + 2-3-4-6.
Slå skjerm-gardinen Av/På:	MELLOMROM + 1-2-3-4-5-6
Åpne/Lukke meldings-historikk:	MELLOMROM + 1-3-4-5.
Veksle Forkortet/Ikke forkortet punktskrift:	MELLOMROM + 1-2-4-5.
Veksle mellom 8- og 6-punkts skrift	MELLOMROM + 2-3-6.
Starte VoiceOver øvelse:	MELLOMROM + 1-3.
Avslutte VoiceOver øvelse:	MELLOMROM + 1-2.
Åpne Kontrollsenter:	MELLOMROM + 2-5.
Åpne Varslingscenter:	MELLOMROM + 4-6.
Velg forrige innstilling for Rotor:	MELLOMROM + 2-3.
Velg neste innstilling for Rotor:	MELLOMROM + 5-6.
Flytt til forrige felt med aktuell Rotor-innstilling:	MELLOMROM + 3.
Flytt til neste felt med aktuell Rotor-innstilling:	MELLOMROM + 6.
Panorér mot venstre:	LB.
Panorér mot høyre:	RB.
Velg markert app, felt eller lignende:	LJ_Senter.
Flytt til forrige felt:	LJ_Venstre.
Flytt til neste felt:	LJ_Høyre.
Flytt til forrige felt med aktuell Rotor-innstilling:	LJ_Opp.
Flytt til neste felt med aktuell Rotor-innstilling:	LJ_Ned.
Velg markert app, felt eller lignende:	RJ_Senter.
Flytt til forrige felt:	RJ_Venstre.
Flytt til neste felt:	RJ_Høyre.
Flytt til forrige felt med aktuell Rotor-innstilling:	RJ_Opp.
Flytt til neste felt med aktuell Rotor-innstilling:	RJ_Ned.
Dobbeltrykk valgt felt:	Markørhenter.
Slå Av/På utvidede status-meldinger:	Markørhenter for Statuscelle.

7. Bruk av Mini-Seika sammen med Android TalkBack/BrailleBack.

7.1. Oppsett av Android-telefon eller -nettbrett.

Telefon eller nettbrett du skal bruke mot Mini-Seika må ha Android 4.1 eller senere for at dette skal virke, og du må om nødvendig laste ned og installere App'ene TalkBack og BrailleBack og til slutt slå de to app'ene på. Slå på Mini-Seika og gå fram som fortalt i punkt 2.5. Aktivér Bluetooth på telefonen, koble den sammen med leselisten og tast inn «0000» når du blir bedt om å taste inn koden.

7.2. Kommandoer for TalkBack.

Enter (Accept):	ENTER, RJ_Senter, LJ_Senter.
Aktivere hoved-menyen:	TILBAKE + 1-2-5, dvs h.
Bakover (Escape):	MELLOMROM + 1-2, dvs b.
Sett inn blank:	MELLOMROM.
Sett inn avsnittsmarkør:	MELLOMROM + 4-6.
Braille tilbake:	TILBAKE.
Slett:	TILBAKE.
Panorér venstre:	LB.
Panorér høyre:	RB.
Forrige bokstav, tabellfelt, fane:	LJ_Venstre, RJ_Venstre, MELLOMROM + 3.
Neste bokstav, tabellfelt, fane:	LJ_Høyre, RJ_Høyre, MELLOMROM + 6.
Forrige linje, listepunkt, meny punkt:	LJ_Opp, RJ_Opp, MELLOMROM + 1.
Neste linje, listepunkt, meny punkt:	LJ_Ned, RJ_Ned, Mellomrom + 4.
Forrige ord:	MELLOMROM + LJ_Venstre, MELLOMROM + J_Venstre, MELLOMROM + 2.
Neste ord:	MELLOMROM + LJ_Høyre, MELLOMROM + RJ_Høyre, MELLOMROM + 5.
Venstre Program-tast:	MELLOMROM + 7.
Høyre Program-tast:	MELLOMROM + 8.
Anrope, sende:	MELLOMROM + TILBAKE + 3.
Legge på, avslutte:	MELLOMROM + TILBAKE + 6.
Applikasjons-meny:	LJ_Senter, RJ_Senter, MELLOMROM + 1-3-4 dvs m).
Vise åpne app'er:	MELLOMROM + 1-3-5, dvs o.
Hurtigliste:	MELLOMROM + 1-2-3-4-5, dvs q.
Lese áv Program-taster:	MELLOMROM + 7-8.
Lese áv Status-informasjon:	MELLOMROM + 2-4, dvs i.
Åpne innstillinger for MobileSpeak:	MELLOMROM + 1-4, dvs c.
Bytte brukerprofil:	MELLOMROM + 1-2-3-4, dvs p.
Repetere siste opplesning:	MELLOMROM + 1-2-3-5, dvs r.
Minske volum:	MELLOMROM + TILBAKE + 1-2-3-6, dvs v.
Øke volum:	MELLOMROM + ENTER + 1-2-3-6, dvs v.
Minske hastigheten:	MELLOMROM + TILBAKE + 2-3-4, dvs s.
Øke hastigheten:	MELLOMROM + ENTER + 2-3-4, dvs s.
Endre nivå for tale-måte/mengde:	MELLOMROM + 1-2-3-6, dvs v.
Endre tastatur-ekko:	MELLOMROM + 1-5, dvs e.
Vise dato og klokke:	MELLOMROM + 2-3-4-5, dvs t.
Veksle tale Av-På:	MELLOMROM + TILBAKE + 1-3-6, dvs u.
Stoppe talen:	MELLOMROM + TILBAKE + 2-4, dvs i.
Veksle Kommando-hjelp Av-På:	MELLOMROM + 1-2-5, dvs h.
Hopp til ønsket braille-posisjon:	Markørhenter.

Egne notater:

Skulle det være noe mer du lurer på om Mini-Seika, kan du kontakte Adaptor Hjelpemidler AS på telefon 23215555 eller sende en e-post til hjelpemidler@adaptor.no.

Lykke til!